

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe $\frac{1}{2}$ an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscrise nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sîm
a se trimite la adresa: „Minerva”, institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Încă un an școlar trecut.

Finea unui an școlar este foarte mult aprețiată de părinții, ai căror fii au cercetat o școală oare-care. Câți dintre acestia nu-și vor fi primit pe fiii lor reîntorși la vetrele părintești cu brațele deschise și cu lacrimile în ochi de bucurie, pentru rodul ce aceia au secerat în decursul anului școlar. Și earăși câți părinți nu se vor afla, cari cu toată dragostea părintească ce o au față de fiii lor, nu se vor fi măhnit vîzînd secerișul slab de care au fost aceia părtași. Și aceasta cu toată dreptatea, știut fiind cu câte greutate și cu câte spese este împreunată susținerea fiilor la școală, mai ales pentru aceia, cari cercetează școli străine și îndepărtate.

Pe când părinții, ai căror fii au știut apreția ostenelele lor, prin aceea, că și-au dat silința a învăța, privesc cu mîndrie în viitor, pe atunci ceialalți din contră privesc măhniiți și sunt îngrijați de soarta fiilor lor, cărora li-ar dori o viață mai fericită, de cât aceea, pe care mulți dintre dînșii au dus-o și o duc și astăzi.

Căci acei fii, cari cercetează școala fără a se nîsu ca să se și folosească dintr'însa cu ceva, pe lângă spesele cele mari ce le fac părinților, își mai scurtă așa zicînd și viața lor cu câte un an sau și mai mulți, căci sunt siliți a repeta aceeași clasă, și astfel, pe când cei diligenți ajung ca să-și câștige singuri pâinea de toate zilele, și să mai ajutore și pe părinții lor, ceialalți, cari și-au neglijat datorițele față de școală, sunt siliți a sta și pe mai departe pe băncile școlii, îngreunînd astfel și mai mult pe părinții lor.

De aceea este de dorit și cu cale, ca toți părinții, cari vîd că fiii lor nu știu sau nu vor a prețui școala și fo-

loasele ei, să nu-i îndemne a cerceta-o cu sila, cum mulți o fac aceasta, ci mai bine să le caute o altă carieră, mai din vreme, căci altcum la urma-urmelor ei înșiși se vor căi.

Sunt apoi earăși unii părinți, ai căror fii au o nespuse atragere spre învățătură, dar îi rețin dela școală, cu toate-că posed mijloacele de lipsă pentru susținerea lor.

Astfel de părinți sîvîrșesc un mare păcat și față de fiii lor proprii, și față de neamul din care fac parte.

Căci a mai crește în ziua de astăzi copii, fără a-i învăța cât de puțină carte, este a te îngropa de viu.

Nu voim a zice prin aceasta, ca toți să ne facem advocați, medici, profesori etc., ci barem atîta să ne însușim, de cât are lipsă neîncungiurabilă și cel mai din urmă țeran.

Aceasta cu atît mai virtos, cu cât, mulțumită Sfîntului, avem și noi Români școalele noastre confesionale în fiecare comună și dispunem de învățători destul de cualificați pentru a ne deștepta pruncii în cele-ce le țin de lipsă pentru viață.

Dacă ne aruncăm privirile asupra anului școlar trecut, vedem că în multe comune de-ale noastre, dintre copiii obligați a cerceta școala, aproape numai jumătate din numărul lor au cercetat-o, și aceasta mai mult numai din vina părinților, cari și astăzi mai susțin încă, că nu vor să facă domni din copii lor, deși ei înșiși regretă adese-ori că nu știu cel puțin să-și iscălească numele.

Să dăm deci copiii la școală, căci numai astfel ne-am făcut datorița față de ei și de neamul nostru.

Sîlbătîciile dela Șişești. Stăpînirea maghiară nu se lasă nici de astă-dată mai jos de cât în alți ani, când vede că se apropie sîrbarea Chramului bisericii din Șişești, al cărei paroh e părintele *Lucaci*. Precum în alți ani, așa și în anul acesta, a trimis 40

gendarmi, ca să oprească poporul a merge la biserică în ziua aceea. Judele comunal a primit porunca, ca să vestească oamenilor, că nu le e iertat să meargă la biserică; ear' țeranii din jur, cari grăbesc a lua parte la acea sîrbare, sunt opriți pe drum de gendarmi și duși înapoi între baionete. Chiar și toba s'a bătut prin sate, că mergerea la biserică din Șişești este oprită. Cu toate acestea, mulți țerani au trecut peste grădini și s'au dus la biserică. Poporul e cu atît mai indignat de aceste sîlbătîcii ne mai pomenite, cu cât însuși episcopul Szabó cere dela guvern ca să se pună la cale.

Contele Goluchowski, scrie ziarul „Italia” din Roma, se va duce în luna August la Roma, unde va avea o întîlnire cu ministrul italian de externe Visconti Venosta.

Chirotonirea de Episcop a părintelui Iosif Goldiș.

Duminea trecută a avut loc în biserică din Sibiu-cetate chirotonirea întru Episcop a părintelui archimandrit *Iosif Goldiș*, de cătră In. P. S. Metropolitul Ioan Meșianu.

Serviciile bisericești s'au început cu vecernia mică la 4 ore p. m., la care au oficiat protopresbiterul Ioan Papiu și diaconii Ioan Popoviciu, profesor, și Demetriu Cîmpean, arhivar consistorial.

La actul chirotonirii a luat parte și P. S. S. Episcopul Caransebeșului, Nicolae Popea.

După sîvîrșirea vecernei mici, cei doi diaconi s'au dus la strana în care se afla episcopul Goldiș, și cădîndu-l de 3-ori, s'au dus apoi, împreună cu dînsul, înaintea ușilor împărătești, unde diaconul Popovici i-a vestit că sinodul eparchial al Aradului l'a ales de Episcop și în urma votului episcopesc M. S. Împăratul și Regele a întărit alegerea.

La ceea-ce nou alesul Episcop a răspuns următoarele:

»Domnul este tîria mea și ajutorul meu; drept aceea primesc, cu liniște sufletească,

alegerea mea de episcop al eparchiei Aradului; mă plec și mă supun Preasfințitului meu Stăpîn, — Archiepiscopului și Metropolitului Ioan și sfințitului Sinod arhieresc, precum și voinții Preaînalte a Maiestății Sale preagrașosului nostru Împărat și Rege; și așa primesc vestea aceasta, n'am în contra ei nimica, ci mă făgăduiesc, că primind darul arhieriei, voi îngriji din toată inima și puterea mea de biserică și turma lui Christos din eparchia Aradului, încredințată mie, apărîndu-o contra tuturor ispitelor; voi învăța cuvîntul Domnului și voi lauda numele lui, căci a aceluia este lauda, mărirea și puterea în vecii vecilor—Amin.

După acestea arhieriei și noul episcop se așază la masa pusă în mijlocul bisericii, și acolo, pe când diaconii rostesc alternativ polichroanele, ciocnesc în sănătatea celor cuprinși în polichroane.

După polichroane arhieriei se închină și es din biserică, ear' Metropolitul binecuvîntă pe popor.

La 7 ore s'a început Vecernia mare, la care au oficiat părintele Goldiș, asesorii Ioan Papiu și Ignatie Papp.

Adevărata chirotonire a fost Duminecă la 9 ore, în decursul sf. liturgii.

Au oficiat I. P. S. Metropolitul, Episcopul Nicolae Popea, Archimandritul Aug. Hamsea, protopopii Ioan Papiu, Ignatie Papp și Dr. Remus Roșca, ear' ca diaconi tot cei de dinainte.

După-ce arhieriei s'au îmbrăcat, un diacon stînd în ușa împărătească, a zis următoarele la adresa Metropolitului: »Așa să lumineze lumina ta înaintea oamenilor, ca vîzînd faptele tale cele bune să preamărească pe Tatăl nostru cel din ceriu, acum și pururea etc.» Așezîndu-se apoi Metropolitul cu celalalt arhieru pe fotelele din mijlocul bisericii, înaintea cărora se afla întins un covor cu chipul vulturului, protopopul Ignatie Papp și diaconul Popovici au luat de mîni pe nou alesul Episcop și l'au dus până la picioarele vulturului. Aci diaconul Popovici a zis: »Porun-

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

IRONIE

Pe cărările vieții
Foarte mult am rătăcit,
Până azi vre-o fericire
N'am găsit!

În povestea vieții mele
E scris-o tristă poezie;
Și toate-mi par și mi-le cred
O ironie.

(Hunedoara)

Nicu.

Și-a făcut datoria.

— Nuvelă. —

Turist pasionat, cu cîrjea într'o mîna, cu ranița în care aveam merinde, pe spinare, urcam, însoțit de călăuza mea, prin potecile periculoase ale munților Ardealului, spre cuibul Moșilor.

Ajuns în creștetul cel mai înalt, dădurăm de o colibă... În fața ei am găsit un uncheș, trecut de sută de ani, care șezînd pe un buștean, doinea doină din tinereța sa. Cum ne vîzî ne pofți să ședem lângă el... După-ce ne descusî prin întrebări despre ce mai este

prin vale... despre frații liberi... despre Europa... se ridică în sus, și punînd mîinile în dreptul gurei, dete un chiot lung...

— »Uuu!... mîi Dane!»

Și Dan, auzind glasul bătrînului Moș, îi răspunde din vale, ca din mormînt:

— »Viul... Viul...»

Nu mult după aceea un voinic se arătă.

— »Bun sosit pe la noi, ne zise el vîzîndu-ne, cu ce vî putem veni în ajutor?»

— »Cu o strîngere de mîna prietenească, și cu un adăpost pentru noapte, îi răspunsei.

— »Implinită este dorința voastră, îmi zise el strîngîndu-ne de mîna.

Cina fu pregătită... Ne așezarăm la masă... Pe mine mă bătî la ochi o inscripție bizară,

de pe o cruce mare săpată în coaja unui stejar bătrîn, svîrlit de întemplerie mai aproape de soare, al cărui vîrf disputa mărirea și sub ale cărui ramuri late ne ospătam... Și curios, cum este ori și care, ce face astfel de excursiuni, voinic să știu de ce este pusă acolo, întrebai pe moșneag, care se grăbi a-mi da deslușire cu ritmul vocii sale blînde pe care nu o voiu uita nici odată.

— »Fierbere mare doinea în cremenile Carpaților... Păstorii Ardealului nu mai doineau din cavale!... Nu mai îngrigeau de turmele lor!... Cîinii singuri, tolăniți cu capul în tîns între labele de dinainte, cu urechile ciu-

lite înaintea, gata a primi ori-și-ce sgomot, cu nările deschise la ori-și-ce miros de vrășmaș, doar' mai urmăreau cu privirea lor inteligentă pășunatul lor prin poienile pădurei acesteia de brazi, pomenită din strămoși p'aici.

»Ne venise vestea că jos, pe unde pîraele se unesc și tăuresc albia rîurilor mari, s'ascut coasele, s'ascut topoarele, se curăță flintele, se fac sburături de plumb pentru un mare botez de sînge; ne venise veste că ceasul desrobirii a sunat și că resmîrița este gata să isbucnească.

La umbră, aici unde chiar ședeam lângă colibă, eu și cu feciorul meu cel mare, ne îndeletniceam cu ținutirea ghioacelor.

»Nici unul nici altul nu scoteam o vorbă, numai urechile noastre stau ațintite. Noi așteptam un rîsunet să ne vină din vale... De pe frunțile noastre picurau sudori... Piepturile noastre, pîrlite de soare, conteneau rîsuflarea la cel mai mic sgomot.

La un sunet prelung, ca al unui taur îndărjit, care spintecă vîsduhul, eu ridicai ochii spre cer, și după-ce luai cu mîinile mele tremurînde capul tîner al fiului meu, pe care îl sărutai cu foc, îi zisei, arătîndu-i calea întinzînd brațul:

— Du-te!..., unde te chiamă frații tăi! Du-te acolo unde trebuie să se ducă ori-ce

Român!... Du-te acolo unde am fost și eu când ne-a chemat odinioară... Du-te... și nu mai veni... decât să vii tot lanțuri, de mîni și de picioare!... De jeli nu duce grije... căci se vor găsi frunze prin ramuri să se mistel... Se va găsi vînt ca să le bată!... Și earba să te plîngă, se va găsi ploaie și rouă! Pentru Moșii Ardealului se găsesc de toate!...

Și dînsul, după-ce își puse traista plină cu praf și sburături de după gât; după-ce își luă flinta pe umăr, și după-ce își înfipse securea după brâu, făcîndu-și semnul crucii, luă ghioaca în mîna și plecă pe potecile înguste, cari șerpuesc muntele nostru, spre vale... tot spre vale... pe când eu îl urmăam cu mîna pusă streășină de-asupra ochilor, tresărînd de câte ori îl vedeam rîsărînd pe potecile galbene.

Ajuns în vale, numărul Moșilor se înmulțea mai mult... tot mai mult, până se schimbă în o adevărată turmă... Căci doar' curgeau mereu din vîrfurile Carpaților Ardealului suvoie de flinte, de secure și de ghioace: Avram lăncu îi chemase ca să-și apere neamul și toți răspunseră buciunului regelui lor.

Mai aproape un an de zile voinicia Românilor înspăimîntase ungurimea. Moșii pentru ei și astăzi sunt biciul lui Dumnezeu; de la copil până la bătrîn, tremură la numele

N. Caragiale-Costache.

Nori grei se grămădesc pe orisont, nu prea bun augur la astfel de ocaziuni. Pe când la masă eram pe la... treizeci de picături, afară curgeau picăturile de ploaie cu milioanele. Văzduhul răsună de tunetele puternice, tulgerile cu mânie se încrucișau, ear' când

se descărca câte un tunet mai puternic, cei mai mulți tresar.

Faraonii la o asemenea detunătură toți deodată au sărit în picioare ca mușcați de șerpe. Elementele naturii se desfășeau cu toată turbarea, părea că Sân-Petru anume nu era acasă pentru noi în acea zi. A fost însă acasă mai marele lui și al nostru, și acela ne-a ferit de ori-ce năpastă. Noi ca noi, căci eram în casă, dar' alții cari pe acel timp erau însă în cale spre Mada se vor fi simțit mai rău, dar' cu atât mai bine s'au simțit după aceea.

Producțiunea era să se țină în liber, într'un loc anume pregătit, furtuna aceasta însă a zădărnicit începerea la timpul proiectat. Așa programul s'a întors pe dos, ca și vremea, și s'a început dansul, încât în urmă era p'aci să ne și uităm de producțiune. După ridicarea mesei bogate, servită cu deosebită pricepere și afabilitate de doamna casei, însoțită de doamna Cibian, s'au făcut deslegarea de... joc. Ardelene, Hățăgane, Tărine, Polce, Valsuri, curgeau de-a valma, ear' casa părintelui Bogdan devenise „Ballhaus” întreg. Ba și s'ura abia mai cuprindea pe cei din lăuntru ei, colo domni, ici țerani își petreceau cu animație. Abia către 6 ore s'a putut începe producțiunea, după-ce s'a mai sventat ploaia.

Intr'o grădină din vecini, un cerc încunjurat și format de ramuri verzi, ear' la locul potrivit o bină îmbrăcată jur împrejur cu frunze verde și flori, da să se înțeleagă că aci e locul de producțiune. Vre-o 16 țerani urcă bina, în fruntea lor tinărul Bogdan și producțiunea se începe cu frumoasa piesă: frunză verde frunzulică, de Musicescu. S'au cântat de tot vre-o 8 cântări, între cari un solo și un duet.

Producția cu elementele cari s'au făcut, și fiind prima de acest fel, se poate zice că a reușit. Cântăreții fiind plugari cari mai mult se indeletnicesc cu coarcele plugului, decât cu cântarea, s'au purtat destul de brav. Silință și bunăvoință s'a văzut atât din partea cântăreților cât și a instructorului lor.

Pentru aceea merită laudă, urmeze mai departe pe calea aceasta și a doua-oară va fi mai bine, și tot așa mai departe.

Natural că după aceasta ne-am întors de unde am plecat, adică ear' la dl preot Bogdan, căci doar' d-lui era eroul zilei, ear' casele-i ospitale erau deschise cu drag pentru oaspeții veniți din acest incident. Părintele Bogdan, pe lângă tot binele are și ceva rău, n'are adevăta copii, aceasta însă se nu-l supere, căci de astădată a avut și copii destui, căci unele mame își aduseseră și micul odor cu ele, așa încât casa-i ospitală devenise oare cum și asil de copii deocamdată.

Petrecerea s'a continuat cu animație până în ziua următoare târziu, toți au stat la postul lor, afară de așiliști abia unul-doi s'au două vor fi dat jertfă și lui Morpheu. Între cei prezenți Săcărâmbul a avut mai mulți fii, și erau Săcărâmbenii reprezentați în număr considerabil în frunte cu harnicul lor preot dl A. Oprea. Prezenți mai erau: dnele Elena Florea cu fiii Simion și Genica, Romana Florea cu 2 fii, familia Căzan, Vințan, Popa, tinărul Iancu și simpaticul student Simi Piso etc.

Din Balșa am văzut pe: dl și dna Kontza, notar, inv. Lucăcel și dna, N. Todea, D. Costea, din Almășel: dl și dna Cibian, din Ardeu: dl și dna A. Glodean, apoi cler. abs. Cibian și alții a căror nume îmi scapă.

Ear' popor era adunat din comunele din jur: Balșa, Renghet, Ardeu, Almășel, Nădăștie. Timpul nefavorabil a reținut de sigur pe mulți alții cari vor fi avut propusul de a participa la această petrecere.

În ziua următoare, sătui de petrecere, dar' setoși de somn, ne-am împrăștiat cari încărâu ducând cu noi plăcute suveniri dela această convenire. Tinărul preot dl Bogdan poate fi satisfăcut de reușita morală a acestei petreceri, ear' comuna Mada poate fi mândră că astăzi are un preot harnic, care a început a pune basă la lucruri bune și folositoare pentru înaintarea poporului său.

Un lucru însă voi a-l aminti înainte de a termina, și adică, recomand dlui preot Bogdan, ca să stărue din toate puterile pentru aflarea și instituirea unui învățător harnic, care să-i fie mână de ajutor la lucrările dșale, și cu puteri unite să ducă lucrul la bună isbândă, ear' în această speranță îi doresc zel și perseverență în ogorul înaintării fiilor sei sufletești.

Nicu.

NOUTĂȚI

Atragem atențiunea on. membri ai „Reuniunii femeilor române din comit. Hunedoarei” asupra Convocării adunării generale pe Duminecă în 23 Iulie n. a. c., la 3 ore p. m. în casina rom. din Deva, rugându-i să binevoiască a lua parte în număr cât se poate de mare, având comitetul a le aduce la cunoștință multe obiecte însemnate, cari nu sunt puse în program.

Chirotonire. Dl Ioan Moța, cleric absoluit, ales paroh în parohia a II-a din Orăștie, a fost chirotonit întru diacon Luni în septembrie aceasta, de către Eminentia Sa Metropolitul Ioan Meșianu.

Programul festivităților ce se vor aranja la Seliște Duminecă în 30 și Luni în 31 Iulie n. a. c., din incidentul tinării adunării generale a „Societății pentru fond de teatru național-român”. Sâmbătă în 29 Iulie n.: Primirea oaspeților la gară și încuadrarea lor. Seara la orele 8 și jum. întrunire de cunoștință, în-grădina hotelului comunal. Duminecă în 30: Primirea oaspeților la trenurile de dimineața. La 9 ore participarea la serviciul divin în biserica mare gr.-or. Ședința I. în sala festivă a școalei dela 10—12 ore. La 2 ore banchet. Intrarea 1 fl. 50 cr., de persoană. La 5 ore vizitarea Expoziției. Seara la 8 ore Concert în pavilionul helvețian, după aceea teatru: „Idil la țeară”. După producțiune, dans. Luni la 10 ore ședința II. După prânz „Petrecere populară”. Marți în 1 August: Excursiuni la „Fântâna Folti” sau „Crinti”.

Petrecere cu joc vor aranja pompierii voluntari din loc, Duminecă în 23 Iulie n. a. c. în pădurea „Grigori” la 2 ore p. m. Prețul de intrare 20 cr. de persoană.

Tinerimea română din Arad, ca secție a comitetului central constituit pentru aranjarea festivităților cu ocaziunea instalării nou alesului episcop, a Ilustrității Sale Domnului **Iosif Goldis**, va aranja Marți, în 1 August st. n. 1899, în sala din „Pădurița orașului” un Concert, cu concursul d-șoarei artistice **Aurelia Cionca**, pianistă. Venitul curat e destinat în favorul „Asociațiunii naționale” din Arad. După concert Petrecere de dans.

Emigrările Săcuiilor în România. În anul trecut, după raportul camerei de comerț și industrie din Tîrgul-Mureșului, au emigrat în România nu mai puțin decât 67.982 Săcui, dintre cari 60.575 s'au reîntors earăși, ear' 7407 Săcui s'au stabilit acolo fără a avea de gând a se mai reîntoarce.

Mecanic român. Dl I. Vulcu din Piatul-de-sus, abs. al școalei reale din Brașov, a terminat cu succes eminent cursul de mecanică dela școala industrială de stat din Viena, și anume secția industriei de metale.

Hymen. Dl **Iuliu Popovits**, comptabil de bancă în Dobrița, și-a încredințat de fiitoare soție pe d-șoara **Alma Kutasi**.

Credința despre suflete. Este știut, că poporul e în credință, că sufletele unor oameni adeseori se arată după moarte la casele lor. O astfel de faptă se serie din Constantinopol, și încă cu toată serioșitatea. Se spune anume, că într'o parte a orașului, locuitorii unei case mari cu toții au părăsit-o. Causa a fost, după-cum spun ei, că în fiecare noapte, când ei dormiau, li-s'a arătat un bătrân, care zicea, că pe el l'au băgat odinioară într'o gaură săpată în pământ, și acum dorește, ca să fie înmormântat în cimitir, după toată regula. La casa părăsită au pus odată un om de pază. Peste câteva zile și acesta a zis, că mai bine stă sub cerul liber, decât în casa aceea, deoarece bătrânul și lui i-se arată în fiecare noapte. Pe urmă au fost puși niște polițiști ca se sape adânc toată pivnița despre care vorbira bătrânul, și care nu le fu mirarea, când într'un loc au dat peste niște oase de om. Deocamdată tot acolo le-au lăsat și nu le-au înmormântat în cimitir. Acum întreagă acea parte a orașului umblă pe la poliție să ducă oasele de-acolo, căci altcum ei se muță de pe-acolo.

Colonie de — pisici. În Isseljord, aproape de orașul Roskilde, se află o insulă numită „Insula dracului”, care nici decum nu stă în legătură cu aceea, pe care a fost căpitanul Dreyfus. Ea este locuită numai de doi oameni, un cojocar și un inginer, cari și-au zidit acolo o vilă. Agenții acestor doi dñi, cutrieră țeară întreagă pentru a cumpăra pisici, din ale căror piei pregătesc apoi cojoace și blane și le vînd cu prețuri bune. În Copenhaga se află mai multe filiale, de unde apoi se trimite cu sutele pisicile la „depou” pe insula numită. Ele se înțeleg foarte bine una cu alta. Noaptea însă fac așa o larmă, încât chiar și cei-ce călătoresc cu luntrea în jurul acestei insule, încunjură acel loc. Planul celor doi domni este, ca să facă o colonie de pisici. Hrana lor este foarte ieftină și constă din pești. La 12 ore din zi totdeauna capătă de mâncare. S'a făcut și o zidire mare de lemn, în care se culcă ele peste noapte, mai ales când e timpul mai rece. În anul acesta se crede că se vor aduna pe acea insulă vre-o 1000 de pisici. Socotind că într'un an fiecare mai aduce 10, într'alt an vor fi 10.000, ear' peste 2 ani 100.000.

Cele mai mari păduri le are America și Africa. Pădurea dela Quebec și Ontario în Canada, are, după măsurarea cea mai nouă, o lungime de 2700 kilometri și o lățime de 1000 kilometri. La țărmurile rîului Amason se află o pădure de 3300 kilometri lungime și 3000 kilometri lățime. Cea mai mare pădure însă se află în Africa, are o lungime de 4800 kilometri și o lățime de 2000—3000 kilometri.

Sinucidere — ca reclamă. Unui teatru din Brooklyn îi mergea foarte rău. Pentru-ca să facă o adevărată reclamă americană, directorul a aflat un mod foarte curios. Și anume s'a pus în înțelegere cu o actriță, care era o renumită înotătoare. Într'o zi, pe timpul prânzului, când toată lumea trecea peste podul unui rîu spre casă, actrița s'a aruncat în rîu. Mai mulți s'au aruncat însă după ea și au scos-o afară. Întrebându-o despre cauza sinuciderii, ea a răspuns: „Pe mine mă chiamă așa și așa, mă țin de trupa teatrală din loc, și nu m'am putut decide ca să joc o dramă înaintea băncilor goale”. Începînd din acea zi, teatrul a fost tot mai bine cercetat.

O viață aventuroasă. Din Zombor se scrie, că poliția de-acolo a deținut pe un tinăr, care se chiamă Boleslav Zavalkovics. Istoria vieții lui seamănă mult cu un roman. Pe tatăl său el nu l'a cunoscut, mama sa cânta cu harfa prin birturile orașelor românești. Ea a murit când el a fost abia de 8 ani. Fără a avea vre-o țință, el s'a dus în lumea mare. A învățat limba maghiară, germană, sârbă, croată, polonă, rusă, românească și turcească. A ajuns și în Rusia, neavînd însă pasaport, a fost prins și dus la Siberia, sub cuvînt că este anarchist. Acolo a lucrat un an de zile la o baie, de unde a reușit să fugă spre China și Japonia ca să ajungă la Tiflis. Aci căpitanul corăbiei austro-ungare „Maria Teresia” l'a luat ca argat de corabie. Ajungînd în Triest pentru o ceartă a fost condamnat la 6 luni închisoare. După aceea a venit peste Fiume în Ungaria, a lucrat ca ziler la Porțile-de-fer și la drumul de fer dintre Munkács și Stry, ear' acum a ajuns ca vagabund în mâinile poliției.

Nou moștenitor al Tronului rusesc. În urma morții marelui duce moștenitor s'a luat un doliu de curte pentru trei luni. Oficialul publică un manifest al Țarului, proclamînd pe baza legii de succesiune pe fratele său, Marele duce Mihail Alexandrovici, Principe moștenitor, cât timp Țarul nu va avea un fiu. S'a celebrat un recviem la catedrala Isac cu ocazia morții marelui duce moștenitor George. Au asistat la această ceremonie corpul diplomatic, autoritățile civile și militare, oficerii corăbiei — școală germană Charlota și acei ai cuiasatului danez Tordenskjold.

Student la vîrsta de șeptezeci-și-cinci de ani. De aproape un an exercită la Varșovia meseria de medic un anume Boryski, care n'a ajuns să-și capete titlul de doctor decât în 1898, când tocmai trecuse vîrsta de șeptezeci-și-cinci de ani. Boryski își luase primele inscripțiuni acum cincizeci-și-cinci de ani, când fu nevoit să-și părăsească studiile, de oare-ce, amestecându-se în mișcarea insurrecțională din Polonia, fu deportat în Siberia. Aci el stete treizeci-și-doi de ani și la 1895, fiind grațiat, își luă studiile și își trecu ultimele examene, ceea-ce-i permise în fine să se stabilească ca medic.

Cununie pe patul de moarte. Din Dobrița se scrie, că un tinăr zidar, cu numele Gavril Szabó, a jurat credință vecinică miresei sale Iuliana Labony, care se afla pe patul de moarte. Fata, care se afla în pat, tremurînd a recitat formula de jurămint. Ceremonialul a fost oficiat de către preotul Coloman Könyves-Tóth. Această scenă a mișcat adânc pe toți cei de față, din ochii cărora curgeau lacrimile șiroiu.

Frumoasa Parisului. În Paris s'a ținut zilele trecute un așa numit „concurs de frumusețe”, în care premiul prim l'a câștigat d-șoara Dortzal Jeanne, membră a teatrului Vaudeville. Portretul fetei este expus acum în toate vitrinele din Paris. Părul ei brunet cade în valuri de bucle crețe, ochii ei vișători sunt de-o vrajă nespūsă, fața ei regulată este de-o clasică frumusețe. Farmecele și spiritul ei au cucerit momentan inimile experților judecători. La concurs au luat parte dame italiene, spaniole, americane și berlineze.

Omor. Din Kassa se scrie, că în comuna Szikszó tata Boldizsár Erzsébet a fost omorîtă de către amantul seu, care i-a furat și libelul de depunere, care suna despre 4000 fl.

Bărbatul înșelat. Zilele trecute damele din Cincinnati au aranjat un fel de bazar pentru fondul unei biserici. Ca câștigul să fie

cât se poate de mare, au hotărît ca să se lase să fie sărutate de privitori, pe lângă o anumită taxă. Pentru 10 centime s'au lăsat a fi sărutate fete, pentru 15 centime femei căsătorite, ear' pentru 25 centime vîducele. Unul dintre privitori a propus însă, ca să se ridice taxa cu 50 procente pentru acele dame, cari vor săruta ele pe bărbați. Vre-o câțiva inși și-au legat ochii și astfel așteptau să fie sărutați. Între acestia se afla și un anumit John Reynolds, care spera că-l va săruta o femeie căsătorită, pe care se vedea că și el o iubea. Dar' s'a înșelat, căci era de față și nevasta sa, care l'a prins pe după cap și l'a sărutat. Vîzîndu-se astfel înșelat, și-a cerut banii înapoi, dar' nu i-s'au dat. Măniindu-se foc pentru aceasta, a stricat marfă în preț de mai mulți dolari. Numai pe lângă intervenirea a doi polițiști a putut fi liniștit.

Porumbul lui Rudolf. Într'o notiță a lui „Bud. Hirlep” dela 19 l. c. cetim sub acest titlu următoarele: Cât de mult a iubit poporul maghiar pe fiul Regelui, pe Rudolf, se vede și din aceea, că îndată după moartea sa poporul a zis despre el, că Rudolf și acum trăește și rățește pe oare undeva printre poporul maghiar. În povestea aceasta a poporului trebuie căutat și isvorul acelei istorioare, care vine dela granița Ardealului, din Bran, și anume se zice că în 11 l. c. pe o fereastră a ospătăriei de-acolo a sburat un porumb de postă. N'a putut veni așa de departe, fiindcă nu a fost ca de obicei, sub pene, ci numai de grumazi i-a fost atârnată o țiduliță, pe care sta scris: „Aici a umblat Rudolf”. Porumbul s'a lăsat să fie prins. Ospătăria a cetit țidulița, și a luat-o jos, ear' porumbul l'a slobozit de nou pe fereastră. El nu s'a dus însă departe, căci îndată s'a reîntors. Ear' l'au prins, i-au dat de mâncare și beutură și la grumazi i-au atârnat o altă țiduliță, pe care sta scris: „Porumbul a umblat aici. Cine e acel Rudolf? Bran, 1899 XI/VII.” Porumbul, cum i-au legat țidulița, a sburat ca săgeata. Firește că s'a dus veste despre aceasta în tot jurul, și cu toții cred, că pe-acolo a umblat Rudolf și li-a dat de știre despre aceasta prin porumb.

Doi copii arși. Din Gyergyó-Remete se scrie, că doi copii gemeni, în etate de 4 ani, au căzut jertfă flăcărilor. Pe când ei se jucau în șură, aceea deodată a luat foc și părinții lor neștiind că ei se află acolo, au căutat să scape ce pot din casă, fără a-și aduce aminte de ei. A doua zi le-au găsit numai oasele.

Pușcături de pușcă asupra semnelui unguresc dela graniță. Sub acest titlu cetim în „Bud. Hirlep” următoarele: La hotarul comit. Csik, lângă comuna Lăpuș, au puscat asupra semnelui unguresc de lemn dela graniță, din care cauză s'a șters toată inscripția. Doi gendarmi unguri: Fekete György și Veres József s'au dus din motivul acesta la casa de pază română și au cerut deslușiri. Soldații români nici nu au tăgăduit că ei au puscat asupra semnelui. Dela martorii cari au fost ascultați reiese, că cătanele române de mult și-au propus, ca să doboare semnul fștit în colorii maghiare. Așa când gendarmii unguri nu s'au aflat odată la granița ungurescă, au luat pușca și au puscat asupra columnei. Fiecare a puscat și au intrat mai multe gloanțe în ea. Când puscau, cătanele strigau:

— Și asta a fost a Ungariei!

— Eară au căpătat Ungurii!

Casul acesta s'a adus la cunoștința ministrului de interne prin vice-comite.

Răsunare. Un anumit Josim Olar, din Munăr, în etate de 46 ani, vîduv, s'a îndrăgostit în fata cea mai frumoasă a satului, cu numele Flora Pető, care asemenea îl iubia foarte mult. După un timp oare-care a părăsit-o. Din această cauză fata s'a rușinat și a jurat răsunare. Într'o noapte s'a dus la casa lui Olar și i-a dat foc. În câteva minute casa întreagă se afla în flăcări, încât înșelătorul nu a mai putut scăpa, ci și-a aflat moartea în flăcări. Fata a fost prinsă. Întrebată fiind n'a tăgăduit fapta, ci cu bucurie a spus că nu regretă ceea-ce a făcut, din contră îi pare bine că a reușit.

Schuster Leontin în Deva este firma unui mare salon de modă pentru dame, a se ceti inseratul de pe pagina a patra.

Acesta e cel din urmă număr, ce se trimite acelor dñi, cari n'au solvit încă obonaamentul.

POSTA REDACȚIEI.

Dlul N. S. în H. În nrul viitor.

Dlul I. Cl. I. în D. Același răspuns.

Dlul V. T. în S. În nrul proxim se va publica în întregime.

Mulțumită publică.

Spre scopul edificării noiei școale din comuna Mogos-Mămăligani, au încurs încă următoarele oferte benevole:

Prea Veneratul Consistoriu Archidieceșan a donat 50 fl., »Detunata«, institut de credit și de economii, în Bucium-Șasa 15 fl., mai departe domnii: Emilian Cioran, pacoș în Rășinari ne-a colectat cu lista nr. 231 12 fl. 62 cr., Avram Păcurariu, protopop în Ilia cu lista nr. 66 2 fl. 25 cr., Tului Roșescu, protopop în Cluj cu lista nr. 58 1 fl., Elia Popoviciu, paroch în Sibiel cu lista nr. 172 4 fl., Nicolae Roșiu, protopop în Tinciu, diecesa Aradului, cu lista nr. 264 2 fl. 95 cr., Augustin Herman, preot în Văleni cu lista nr. 80 1 fl. 20 cr., Alexiu Onițu, jude reg. în pensiune în Seghedin 1 fl., Ioan Popița, preot în Comana-inf. cu lista nr. 137 1 fl., Romul Coțoiu, comerciant în Baia-de-Criș cu lista nr. 150 5 fl., Pompiliu Predoviciu, preot în Vingard 50 cr., Simion Marcan, preot în Săcătura cu lista nr. 114 4 fl. 69 cr., Laurențiu Cătean, paroch în Oarda-inf. cu lista nr. 102 30 cr. Suma 101 fl. 51 cr.

Pentru toate aceste contribuiri aducem cele mai călduroase mulțumite prea on. domni contribuentei și colectanți.

Mogos-Mămăligani, în 6 Iulie n. 1899.

Vasile David,
par. gr.-or.

Ilie Dregan,
not. com. par.

Pentru redacție responsabili: Petru P. Barițiu.

Din public.

— Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu primește răspunderea. —

Din incidentul trecerii din viață a iubului meu soț, cu pregătirea celor de lipsă la înmormântare, am încredințat pe dl George Brassai, măiestru mășar în Orăștie, care nu numai a corăspuns întru toate, dar' le-a făcut acelea pe lângă un preț foarte moderat, încât mă simț îndemnată ca să aduc recunoștința mea numitului domn și să îndemn pe această cale, ca toți cei-ce vor fi ajunși de soarte cu astfel de casuri triste, să se adreseze dînsului.

Sas-sebeș, 12 Iulie n. 1899.

Ved. Vilma Prosig.

Szám 1774—1898 tlkvi.

(552) 1—1

ARVERESI HIRDETMEŢY

A hátszegi kir. bíróság mint tlkvi hatóság Roth és társa alsónyiresfalvi cég Dr. S. Gábor

ügyvéd által képviselt végrehajthatónak Petresk Jován alsónyiresfalvi lakos elleni végrehajtás ügyében közhírré teszi, hogy végrehajthatónak 104 firt 46 kr. ennek 1897. május 12-től járó 50% kamatai 24 firt 45 kr. eddigi megállapított per és végrehajtás valamint a jelenlegi 10 firt 64 kr. és a még felferülendő költségek iránti követelésének kielégítése végett Petresk Jován végrehajtást szenvedőnek és Petresk Florea mint tulajdonos társak a dévai kir. törvényszék hátszegi kir. jbir. területéhez tartozó alsónyiresfalvi 212 sztkvben A 1—66 sz. a felvett ingatlanokat egészben rendszámmonkénti részletekben az egyidejűleg kibocsátott árverési feltételekben részletezett összesen 1222 firt tevő kikiáltási árban az 1899. évi október hó 7. napjának d. e. 10 órákor Alsónyiresfalva községének előljárója házában megartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg a kikiáltási áron alul is elfogja adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak bánatpénzül az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy annak előzetes bírói letétbe helyezését tanúsító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, vevő köteles a vételár felerészét az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30 nap alatt a másik felerészét ugyanazon naptól számított 60 nap alatt 5% kamataival együtt a hátszegi kir. adóhivatal mint bírói letét pénztárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

A kir. tlkvi hatóság.

Hátszegben, 1899. május 10.

Fehér, kir. albiró.

Szám 1776—1899. tlkvi.

(553) 1—1

ARVERESI HIRDETMEŢY

A hátszegi kir. bíróság mint tlkvi hatóság Manika Mátyei sereli lakos Dr. Suci Gábor ügyvéd által képviselt végrehajthatónak Buszdugán Anna puji lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében közhírré teszi, hogy végrehajthatónak 70 firt 20 kr. eddigi megállapított per és végrehajtás valamint a jelenlegi 9 firt 65 kr. és a még felferülendő költségek iránti egy csatlakozottak ezennel bementett »Hunyadmegyei« első takarékpénztárnak az elárverezendő ingatlanokra C. 23 a bekebelezett és a C. 31 és 32 sz. a bejegyzések szerint végrehajtás 100 firt a. 100 firt s jár. iránti Sinká luon lakosnak a C. 28 a bekebelezett 13 firt 25 kr. s jár. iránti és Rafael Mórni a C. 34 a bekebelezett 300 firt s jár. iránti

követelésének kielégítése végett Buszdugán Anna, Jáni Albertné végrehajtást szenvedőnek a dévai kir. törvényszék, puji kir. jbiróság területéhez tartozó Serél községi 146 számú tlkvbén A I. 2—5. 10—16. 18—21. 23—32. 34—80 és 82—84 sz. a felvett ingatlanokból (1/4) egynegyed rész jutalekát a rendszámmonkénti részletekben az egyidejűleg kibocsátott árverési feltételekben részletezett összesen 879 firt tevő kikiáltási árban az 1899. évi október hó 7. napjának d. e. 10 órákor Serél községének előljárója házában megartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek esetleg a kikiáltási áron alul is elfogja adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak bánatpénzül az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy annak előzetes bírói letétbe helyezését tanúsító szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, vevő köteles a vételár felerészét az árverés jogerőre emelkedése napjától járó 30 nap alatt a másik felerészét ugyanazon naptól számított 60 nap alatt az árverés napjától járó 5% kamataival szabályszerű letéti kérvény mellet a hátszegi kir. jbiróság adóhivatal mint bírói letét pénztárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíthatni.

A kir. tlkvi hatóság.

Hátszegben, 1899. évi május 10-én.

Fehér, kir. albiró.

Sz. 683—1899 kir. végrh.

(555) 1—1

ARVERESI HIRDETMEŢY

Alulírott kir. bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 120. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbírósnak 1898. évi V. I. 343 számú végzése folytán a Brooser Vorschufereim valamint a többi felülfoglaltatók javára Bogdaneszk George és társai romoszi és romoshelyi illetve sebeshelyi lakosok elleni 800 firt tőke, ennek 1897. évi augusztus hó 12-től járó 6% kamatai, eddigi 83 firt 07 kr. ugys ezuttali 3 firt 90 kr. árverés kitűztetési költségei erejéig kielégítésként le és felülfoglalt és 2002 írtra becsült ökrök, tehének, borjúk, lóvak, sertések, kocsik, szerszámok, hintó, vettőgép, kukuricadarulógép és szénából álló ingóságok bírói árverésen elfognak adatni.

Mely árverésnek a szászvárosi kir. járásbírósnak 1899. évi V. I. 231/4. számú végzése folytán a helyszínén vagyis Romoszon és Romoszhelyen adósok lakásán leendő esz-

közlésére és pedig Romoszon 1899. évi július hó 28. napjának délelőtti 8 órája, Romoszhelyen 1899. évi július hó 29-ik napjának délelőtti 8 órája tűzetik ki határidőül a mikor is a fennteb érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében csakis készpénz mellett és esetleg bécsáron alul is elfognak adatni, a befolyandó vételár pedig bírói letétbe fog helyeztetni.

Kelt Szászvárosban, 1899. évi június hó 28-án.

Rácz Árpád,

kir. bir. végrehajtó.

Publicare de licitațiune.

Pe basa preliminarului de spese, aprobat de Preaveneratul Consistor archidieceșan sub Nr. 3989/1899 Epitr. se dá în întreprindere acoperirea turnului cu tinichea din comuna Pricaz, pe calea licitațiunii minuende, ce se va ținea *Duminecă în 18/30 Iulie a. c. la 2 ore p. m.* în școala rom. gr.-or. din Pricaz.

Prețul de strigare 342 fl. 02 cr. Licitații au a depune vadiu de 10% dela prețul de strigare.

Oferte timbrate și provăzute cu vadiu se primesc până la începerea licitațiunii.

Preliminarul se poate vedea, și informațiuni se pot da ori-când la oficiul parochial.

Pricaz, 2/14 Iulie 1899.

(554) 1—1

Comitetul parochial.

Publicare de licitațiune.

Comitetul parochial român gr.-or. din comuna *Rișculița*, în sedința ținută la 4/16 Iulie a. c. în conșlegere cu epitropia bisericească, aduce prin aceasta la cunoștința on. public interesat, că lemnele din pădurea bisericească le ofer spre vânzare, respective spre licitare.

Doritorii de a lua parte la această licitațiune sunt rugați pe ziua de 20 Iulie v. (1 August n. 1899) a se presenta la școala noastră confesională din comuna *Rișculița* (p. u. Baia-de-Criș, comit. Hunedoarei) având a depune la epitropia bisericească ca cautiune 10% din prețul de 1000 fl., una mie floreni val aus. determinată de comitet.

Rișculița, la 6/18 Iulie 1899.

In numele Comitetului parochial:

Ioan Micluța,
preot, preș. comit. paroch.

Ioane D. Sida,
notar com. par.

(556) 1—1

ROBES CONFECTION & MARCHANDE DE MODES!**Schuster Leontin**

Deva, (Fötér) casele dlui Moldovan.

Salon de modă pentru Toilette de Dame!

P. I.

Subscrisa aflând, că la 27 și 28 August n. a. c., când cu ocasiunea ținerii adunării generale a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ se vor întruni la Deva dame din toate părțile țerii, am aflat de bine ca se-mi arangiez un salon de modă pentru pregătirea a ori-ce fel de Toilette de Dame.

Fiind unica comerciantă română, care posedă un astfel de salon în comitatul Hunedoarei, ba pot zice în toată Transilvania, și fiind rugată din mai multe părți, ba chiar și de unele persoane din comitetul arangiator ca să mă provăd de cu vreme pentru acel timp cu cele mai necesare pentru Toilette de Dame, m'am grăbit a merge

la Viena și Budapesta, de unde mi-am adus tot felul de stoffe de cele mai elegante și moderne:

BATIST, SATIN, DELIN, MOUSSELIN, STOFFE DE LÂNĂ

în special tot felul de mătăsării de calitățile cele mai bune și colorile cele mai diferite.

Garniselile pentru toilette sunt de o frumseță rară și se află potrivite la fiecare coloare.

Înțelegând dela publicul din Deva, că aici nu poate căpăta o toiletă elegantă, și astfel au fost siliți a-și comanda în orașe îndepărtate, cu spese enorme, dar' cu toate acestea totuși nu le-a convenit, am angajat din Budapesta cu mare greutate și multe spese un croitor (nu croitoreasă) pentru toilette de dame. Acest croitor a lucrat în cele mai mari și mai renumite etablisemente

de confecțiune din întreagă Europa cu succes foarte bun mai mulți ani de-arindul. Pentru pregătirea taliilor am angajat doi lucrători, ear' pentru decorarea toiletelor o d-șoară din Viena, care posedă un gust deosebit de bun.

Pot asigura așadar' onoratul public, că toate toilettele ce se comandă și se pregătesc de acum înainte în salonul meu, se pot măsura cu ori-ce toiletă făcută în Paris, Viena, Budapesta etc.

Luând în considerare spesele enorme cari le aduce cu sine »Asociațiunea«, m'am decis a lucra cu câștigul cel mai mic, pentru a da ocașiune și familiilor mai grele a se presenta în toilette nouă, fine și elegante. Pentru a convinge on. public despre aceasta, și că acestea nu sunt numai vorbe de reclam, notez următoarele prețuri:

O toiletă pentru bal, elegant gătită, din stoffă A jour, Moll sau Batist, garnisită cu dantelă: dela 10 fl. în sus.	O toiletă de Concert și Banquet, de Voile, sau stoffă: dela 10 fl. în sus până la 50 fl. Ear' de mătăsă dela 20 fl. până la 100 fl.	O toiletă de Bal, elegant gătită, cu diferite garniseli de mătăsă: dela 20 fl. în sus până la 100 fl. și mai sus.	O toiletă pentru excursiuni de Pique sau de stoffă: dela 10 fl. în sus.	Afară de toilette posed în depositul meu tot felul de mătăsării, Stofe, Voile, Cretoane, Pânzării, Chifoane, perdele, garnituri de pături și mese, plapome, corseturi, blouse, pălării, cravate, mănuși și alte sute de articole pentru Dame, Domni și Copii.	Ori-ce fel de toiletă se pregătește în timp de 24 ore. Façonul (simplu făcutul) pentru o toiletă dela 5 fl. în sus.	In apartamentul de pălării pentru dame se află permanent o modistă vieneză.	Coiffeur pentru Bal, Banquet sau Concert se gătesc după comandă în 30 de minute.	Prețuri foarte moderate!
---	---	---	---	---	---	---	--	--------------------------

Asigurând on. public de serviciul cel mai solid, rămân cu deosebită stimă

Schuster Leontin f. Schuster Sándor.

(557) 1—2